

A l'atenció del delegat del Departament de Cultura de la Generalitat a Tarragona, el Sr. Jordi Agràs, i de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Tarragona.

Els hi escric perquè estic preocupada per una qüestió referent al patrimoni del meu poble. Recentment l'Ajuntament de Montblanc ha presentat una sol·licitud de descatalogació de BCIL d'una casa coneguda popularment com a Cal Contijoch o Cal Perlet (C/Muralla St. Francesc, 48) així com també un informe del arquitecte municipal.

Sense entrar en detall de les innumerables faltes d'ortografia i tipogràfiques de l'informe de descatalogació promogut per l'Ajuntament i que ha redactat l'arquitecte municipal, el Sr. Francesc Albin. Sí vull comentar-lis, però, el contingut d'aquest informe. No sóc experta en patrimoni però considero que tinc cert criteri i vull fer-lis arribar el meu punt de vista.

En primer lloc dir-lis que sóc geògrafa i autora del estudi "Ús i ocupació de les torres de la muralla de Montblanc. Paper i evolució urbanística al llarg de la història" que va ser el meu treball de final de llicenciatura. Poden llegir-se un resum del meu estudi, publicat en revistes científiques i penjat a internet, en el següent enllaç: <http://www.raco.cat/index.php/Podall/article/view/310196/400184>

L'informe de descatalogació parla dels edificis adossats a la muralla com a paràsits i s'utilitza com a principal argument legal per enderrocar-los un decret franquista signat pel mateix Franco que declara els patis de la muralla d'utilitat pública a efectes d'expropiació. Ja és trist recolzar-se en un decret d'aquestes característiques signat per qui l'ha signat i incentivat per qui el va incentivar. Cap d'ells escollit, imposició d'uns governants i d'unes lleis i decrets cap d'ells sense validesa democràtica.

Les muralles de Montblanc tenen un fet singular, existeixen. A diferència de moltes viles i ciutats emmurallades que si no van ser destruïdes per les diverses guerres van ser els mateixos governants o població qui les van enderrocar per tal de donar resposta a unes necessitats de creixement urbanístic, a Montblanc va anar diferent.

Montblanc ha tingut dues èpoques daurades que són el S. XIV i el S. XIX. La primera es va acabar amb l'arribada de la Pesta Negra i la segona amb l'arribada de la fil·loxera. Ambdues van ser èpoques molt importants i es nota en les diverses construccions de la vila, de fet la majoria de cases pairals i cases populars del Casc Antic no són medievals sinó del S.XIX.

Aquesta segona època daurada va estretament lligada amb l'arribada de la fil·loxera a França que va permetre tenir el monopoli del comerç del vi, l'alcohol i els aiguardents. En aquesta comarca i a Catalunya en general es va produir una especialització vitivinícola que va generar una recuperació econòmica (des de l'arribada de la Pesta Negra al 1348 que la vila estava en decadència).

Aquest creixement econòmic va generar també un creixement demogràfic. Va ser en aquest moment quan es va aprofitar la muralla com a suport de les edificacions. En comptes d'enderrocar les muralles i fer nous barris i nous eixamples, es va aprofitar els murs i les torres. Si no fos perquè va servir de suport de les edificacions ara no estaríem parlant de muralles. De fet inclús a les guerres carlines (S. XIX) es van refer trossos de muralla. Si abans s'haguessin enderrocat les muralles per fer nous barris fora muralla degut al creixement poblacional, a les guerres carlines no hi hauria hagut muralla per refer, ni res.

Amb tot això vull dir que aquestes edificacions no tenen res de parasitàries. L'arquitecte municipal en el seu informe parla d'error haver deixat construir aquestes edificacions. Ans al contrari és la raó per la que s'ha conservat la muralla!!! I qui faci aquestes afirmacions esbiaixades ho fa o bé des de

la ignorància o bé des de la mala intenció.

Si bé es podria arribar a justificar l'enderroc d'edificis sense interès tipus horts, corrals, magatzems o cases vulgars i NOMÉS en aquells casos que s'hagi demostrat que hi ha muralla autèntica. No es pot entendre que es tracti Cal Contijoch com a edifici no digne de menció, edifici paràsit o un error el qual s'hagi de fer desaparèixer.

Aquesta casa construïda al S.XIX per una família rica de la vila, estretament lligada amb l'església de Sant Francesc que es troba just davant i que era la destil·laria del negoci familiar, és un perfecte exemple d'aquesta segona època daurada de la vila.

El darrer número de la revista de divulgació local, el Foradot, el reportatge principal està dedicat a aquesta casa. <http://www.elforadot.cat/>

Aquest edifici resulta molt divulgatiu ja que permet explicar:

- L'església de Sant Francesc (la desamortització, el seu estat actual amb elements malmesos, l'espòli que va ser sotmesa, la desaparició del claustre, etc.)
- El S.XIX (el seu creixement econòmic, l'especialització vitivinícola, la fil·loxera i la seva posterior resposta amb el cooperativisme, la imatge del casc antic de Montblanc, etc.)
- La muralla en sí (la guerra dels segadors a la vila, la història de la muralla, el seu procés d'ocultament, la seva restauració, etc.)
- A més a més de l'interès de l'edifici en sí, que presenta un clar interès cultural artístic i arquitectònic amb les seves columnes decoratives de la façana

Tot plegat fa aquest edifici molt interessant i precisament per això està catalogat com a BCIL. Presenta múltiples potencialitats donada la seva rellevància i la seva excel·lent ubicació. Ara que es propietat de l'Ajuntament i no d'un privat se'n pot repensar un ús col·lectiu per la ciutadania, molt indicat per a ús cultural, museístic o administratiu com per exemple:

- centre d'interpretació de la muralla.
 - amb possibilitat d'incorporar-ho a la ruta guiada del pas de ronda que organitza l'Oficina de Turisme (ruta on es puja a tres torres de la muralla i el seu pas de ronda, aquestes torres són precisament les adjacents d'aquesta casa, amb el que hi hauria la possibilitat de fer un accés des del pas de ronda al segon pis de la casa sense necessitat ni de tant sols baixar al carrer)
- casa de la festa de la setmana medieval, donant a conèixer la festa i la llegenda
- casa de la festa del seguici donat que es troba en una gran plaça de trobades folklòriques i que les seves grans portes de la planta baixa permeten guardar i treure els elements del seguici festiu amb facilitat.
- hotel d'entitats
- oficina de turisme
- etc.

Especialment interessant seria un projecte de centre d'interpretació de la muralla. I tot això és possible mantenint l'edifici i els fonaments de la torre que s'ha trobat en l'excavació, que a la vegada serviria per explicar la desaparició de part dels elements de la muralla (com el cas d'aquesta torre que tan sols en resten els fonaments) en els diversos episodis bèl·lics.

A més a més aquesta casa és coneguda per tots els montblanquins i montblanquines, està en la memòria col·lectiva de la gent i seria un gran cop que anés a terra. No es tracta d'una casa qualsevol. El criteri d'enderrocar els edificis adossats a la muralla no compta tampoc amb suport popular.

Montblanc, ja ha caigut prou vegades en l'error de fer desaparèixer patrimoni del S.XIX. Voler donar una imatge únicament medieval crea un empobriment històric. No deixem que aquesta preciosa casa sigui també víctima d'un alcalde obsessionat en convertir Montblanc en el seu parc temàtic medieval particular. Enderrocar una casa que presenta un interès i un gran potencial per construir DE NOU una torre del S.XXI no té cap mena de sentit.

A més a més, i després d'haver llegit l'informe del arquitecte municipal en que no justifica de cap manera que aquesta casa hagi perdut valor respecte de quan va ser catalogada. On l'únic argument que es dona es que la muralla és un monument superior. I donat que no és pas incompatible la muralla amb altres edificacions existents que també formem part de la història de la muralla i de la vila. Els hi demano que en la sessió de la comissió de patrimoni del proper dimecres 24 de maig considerin la meua humil opinió de no descatalogar aquesta casa i mantenir la seva protecció tant i tant necessària.

Atentament

Laura Aluja Masalles

Portaveu del Grup Municipal de la CUP a l'Ajuntament de Montblanc.

Montblanc, 21 de maig de 2017